

Teknikföretagen

TEKNIKFÖRETAGENS BAROMETER

1:a KVARTALET 2016

Teknikföretagens konjunkturbarometer för första kvartalet omfattar bedömningar från 556 företag. Försäljningen uppgår sammanlagt till 589 Mdr SEK, varav 78 % säljs på export.

Inget lyft i ordergång

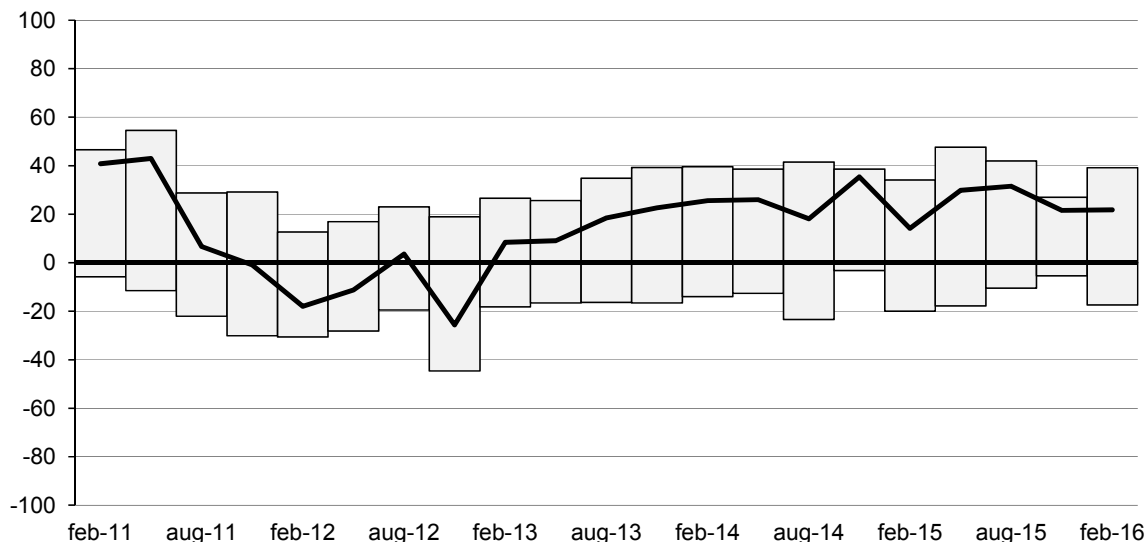
Ordergången i Teknikindustri ökar i samma omfattning som under föregående kvartal. Efterfrågan förbättras för transportmedelsindustrin, men försämras samtidigt i maskin- och metallvaruindustrin och för leverantörer. Kapacitetsutnyttjandet ökar marginellt och behovet av arbetskraft är oförändrat jämfört med sista kvartalet i fjol.

Ordergången ökar i högre omfattning för transportmedelsindustrin under första kvartalet 2016. Detta är i stort sett det enda positiva utfallet i undersökningen. Det är i stället oroande att läget försämras med minskad ordergång och ökat missnöje med orderstockens storlek i maskin- och metallvaruindustrin. Därutöver tillkommer en lägre efterfrågan för samtliga grupper av leverantörer. Detta gäller särskilt leverantörer till maskin- och elektroindustrin där ordergången minskar.

Kapacitetsutnyttjandet ökar marginellt men ligger fortfarande under det långsiktiga genomsnittet. Behovet av personal är sammantaget i stort sett oförändrat. Bristen ökar på yrkesarbetare, men minskar på ingenjörer, andra tjänstemän och andra arbetare.

”Bättre för transportmedel, allt sämre för övriga branscher

Oförändrad ökningstakt i ordergång

Andel teknikföretag som anger att ordergången totalt det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12

Orderingång teknikindustri jämfört med föregående kvartal. Säsongrensad X12

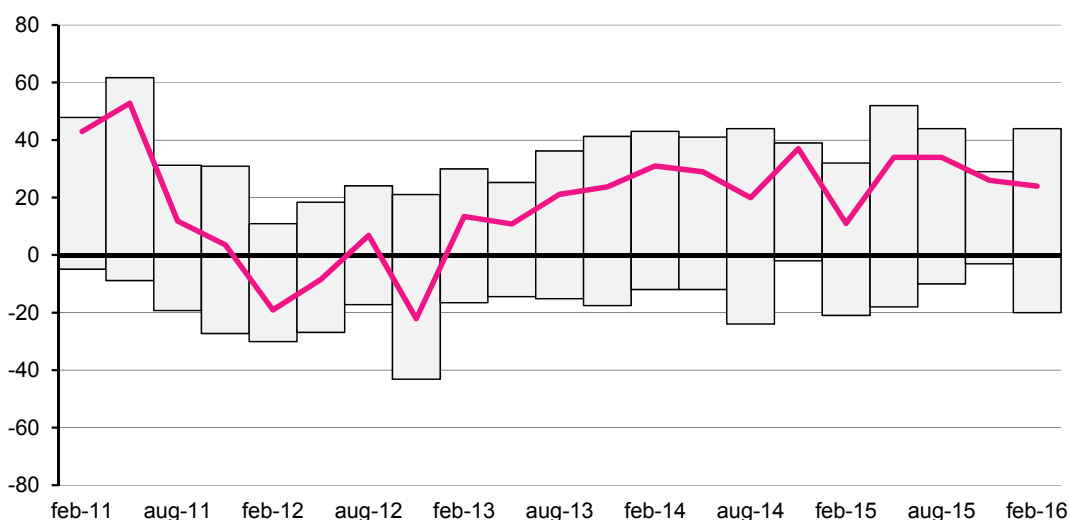
	Sverige	Ökat	Oför.	Minskat	=	Export	Ökat	Oför.	Minskat	=
> Metallvaruindustri										
Nov-15	49%	31	58	11	20	51%	34	48	18	16
Feb-16		21	65	14	7		11	52	37	-26
> Varav metallbearbetning										
Nov-15	77%	28	44	28	0	31%	9	72	19	-10
Feb-16		30	54	16	14		12	75	13	-1
> Maskinindustri										
Nov-15	17%	28	66	6	22	83%	17	49	34	-17
Feb-16		12	73	15	-3		22	35	43	-21
> Leverantörer till maskinindustri										
Nov-15	38%	28	48	24	4	62%	34	24	42	-8
Feb-16		29	51	20	9		18	13	69	-51
> Leverantörer till tele-och elektroindustri										
Nov-15	53%	26	60	14	12	47%	28	34	38	-10
Feb-16		20	66	14	6		12	40	48	-36
> Instrumentindustri										
Nov-15	6%	17	70	13	4	94%	54	39	7	47
Feb-16		0	71	29	-29		26	64	10	16
> Bil-och transportmedelsindustri										
Nov-15	17%	11	65	24	-13	83%	38	62	0	38
Feb-16		39	61		39		68	28	4	64
> Leverantörer till bilindustri										
Nov-15	43%	24	57	19	5	57%	24	72	4	20
Feb-16		47	51	2	45		28	30	42	-14
> Leverantörer till bygg-och anläggningsindustri										
Nov-15	41%	41	49	10	31	59%	3	73	24	-21
Feb-16		24	71	5	19		10	46	44	-34
> 1-74 anställda										
Nov-15	57%	29	54	17	12	43%	22	57	21	1
Feb-16		20	60	20	0		24	52	24	0
> 75-150 anställda										
Nov-15	47%	27	57	16	11	53%	19	68	13	6
Feb-16		25	61	14	11		24	55	21	3
> 151-500 anställda										
Nov-15	37%	27	57	16	11	63%	33	55	12	21
Feb-16		13	69	18	-5		21	54	25	-4
> 500- anställda										
Nov-15	14%	13	74	13	0	86%	30	69	1	29
Feb-16		25	75	0	25		48	34	18	30
> Teknikindustri totalt										
Nov-15	22%	20	66	14	6	78%	29	68	3	26
Feb-16		22	70	8	14		44	36	20	24
> Teknikindustri leverantörer totalt										
Nov-15	40%	27	56	17	10	60%	16	63	21	-5
Feb-16		34	60	6	28		20	31	49	-29

► ORDERLÄGET

Orderingången för transportmedelsindustrin ökar i högre omfattning jämfört med föregående kvartal. För maskin- och metallvaruindustrin försämras orderingången i betydande grad, särskilt från exportmarknaden. Därutöver minskar orderingången något för elmaskiner. För leverantörer sammantaget minskar också orderingången. Leverantörer till maskinindustrin och till elektroindustrin rapporterar minskade exportorder i betydande grad. Leverantörer till bilindustrin redovisar en tilltagande ökning i hemmaorder medan exportorder minskar.

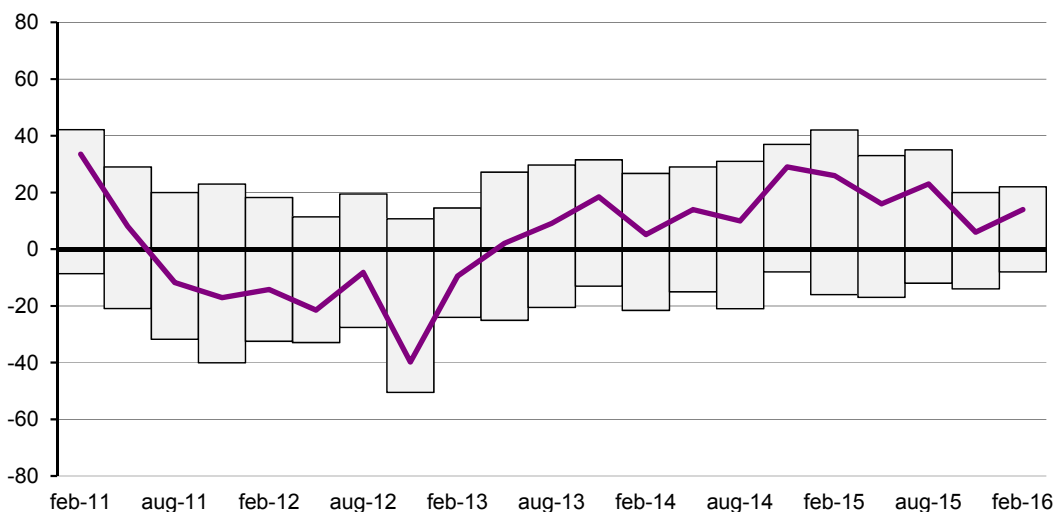
”Ökar i samma takt som föregående kvartal

Något svagare order från exportmarknaden...

Andel teknikföretag som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...men lite starkare från hemmamarknaden

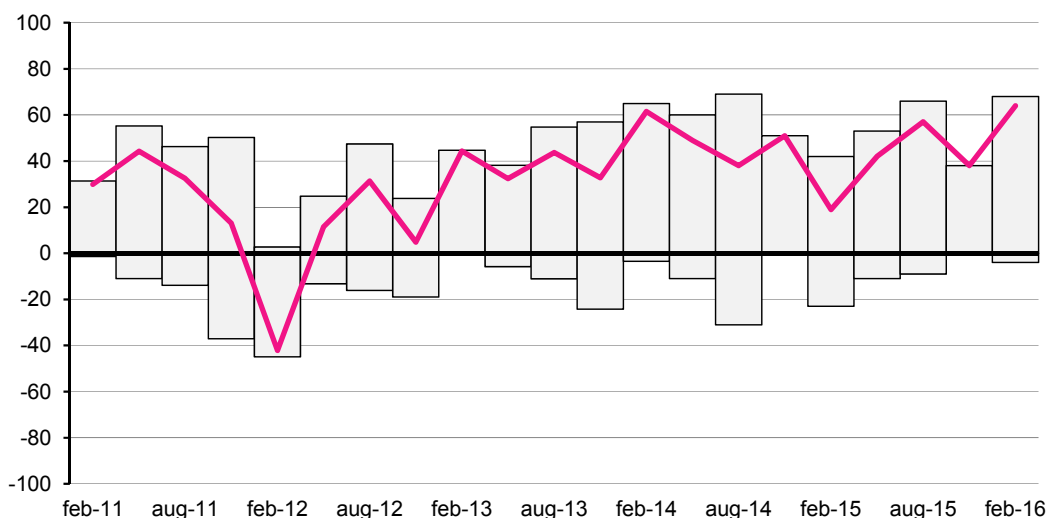
Andel teknikföretag som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

► TRANSPORTMEDELSINDUSTRI

Orderingången förbättras för transportmedelsindustrin efter en tillfällig dämpning under sista kvartalet i fjol. Framför allt är det hemmaorder som förbättras och ökar efter en måttlig minskning under sista kvartalet i fjol. Orderingången från exportmarknaden rapporteras nu också som starkare än tidigare. Trots denna sammantagna förbättring och efter en längre period med ökad orderingång anser bara vart tionde företag orderstocken som större än normalt.

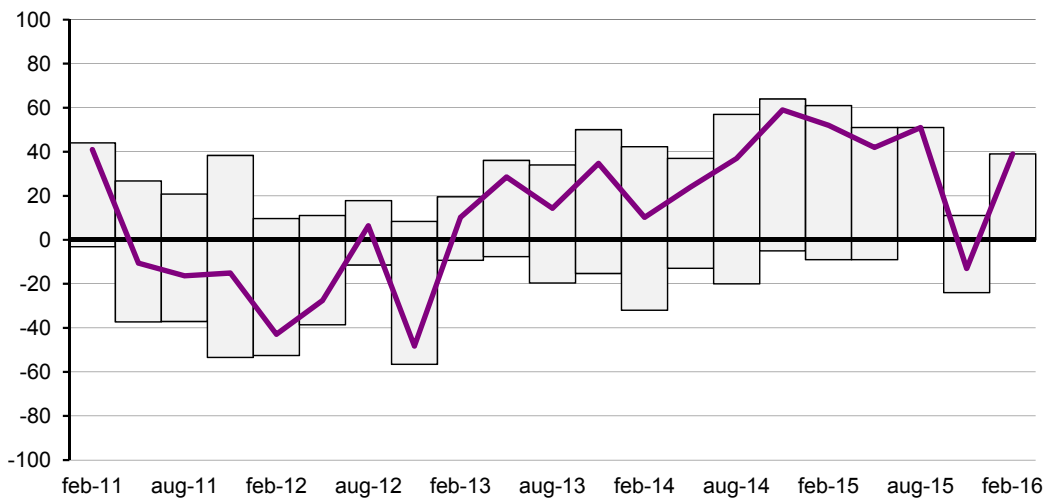
“Starkare både på export och hemma”

Order från export ökar i högre takt...

Andel transportmedelsföretag som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...och ökar återigen från hemmamarknaden

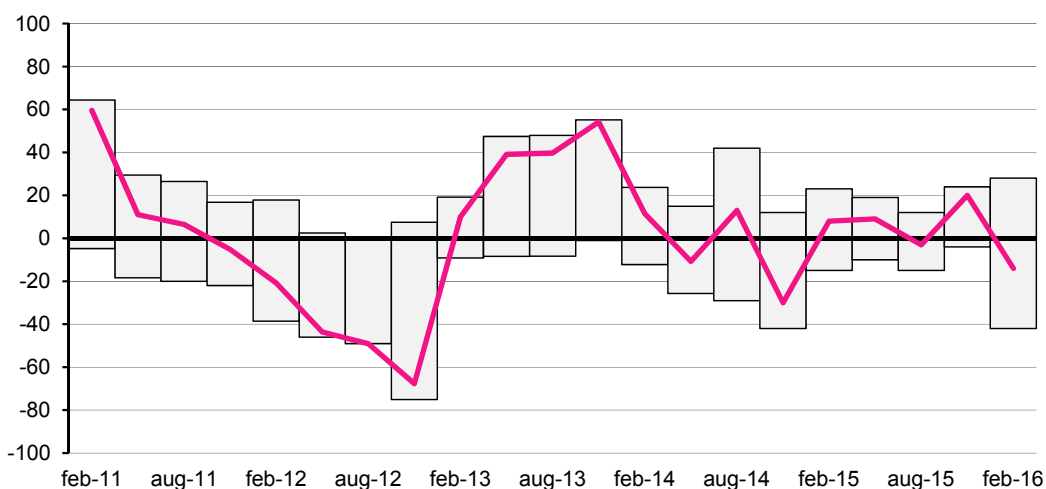
Andel transportmedelsföretag som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► LEVERANTÖRER TILL BILINDUSTRI

Orderingången för leverantörer till bilindustrin ökar sammantaget i ungefär samma låga omfattning som föregående kvartal. Efterfrågan från utlandet har generellt varit svag en längre tid och det är oroväckande att exportorder nu minskar. Föga förvånade ökar däremot hemmaorder och i den högsta omfattning på över två år. Sammantaget är ändå läget otillfredsställande vilket också återspeglas i företagens rapportering av orderstockar. Knappt vart tionde företag anser dem som större än normalt.

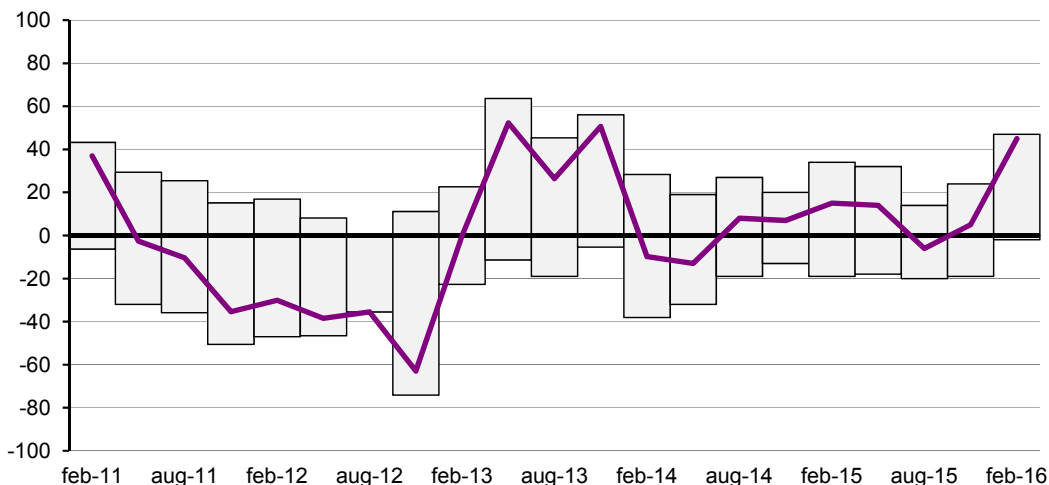
”Starkt hemma, exportorder minskar

Exportorder minskar för leverantörer till bilindustrin...

Andel leverantörer till bilindustrin som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12

...men uppåt på hemmamarknaden

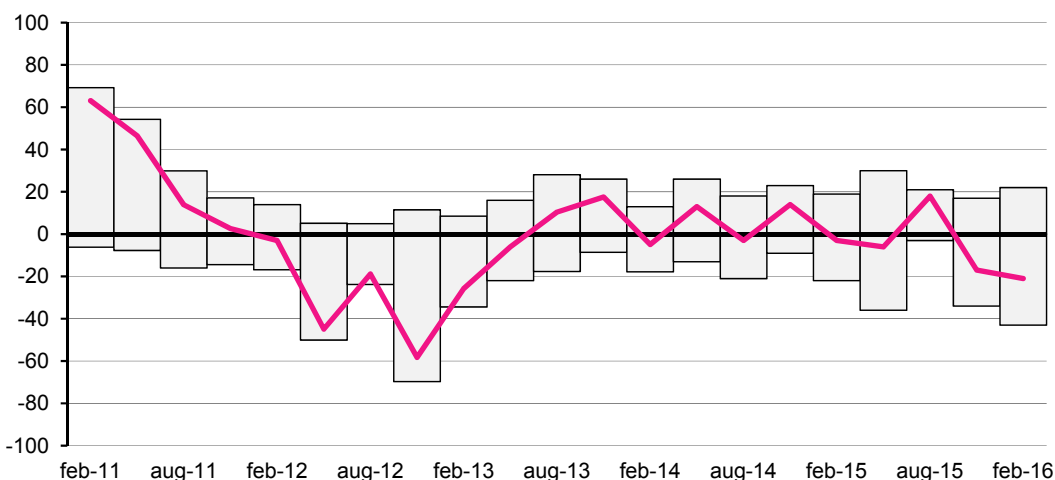
Andel leverantörer till bilindustrin som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12.

► MASKININDUSTRIN

Efterfrågan för maskinindustrin har varit otillfredsställande under en längre period. Nu har affärsläget försämrats ytterligare. Internationell efterfrågan är fortsatt låg och minskningen i exportorder tilltar något. Efter två kvartal av måttlig ökning i hemmaorder rapporterar företagen även här en minskning. Synen på den samlade orderstocken har försämrats. Tre av tio anser den som liten och endast vart tionde företag anser orderstocken som större än normalt.

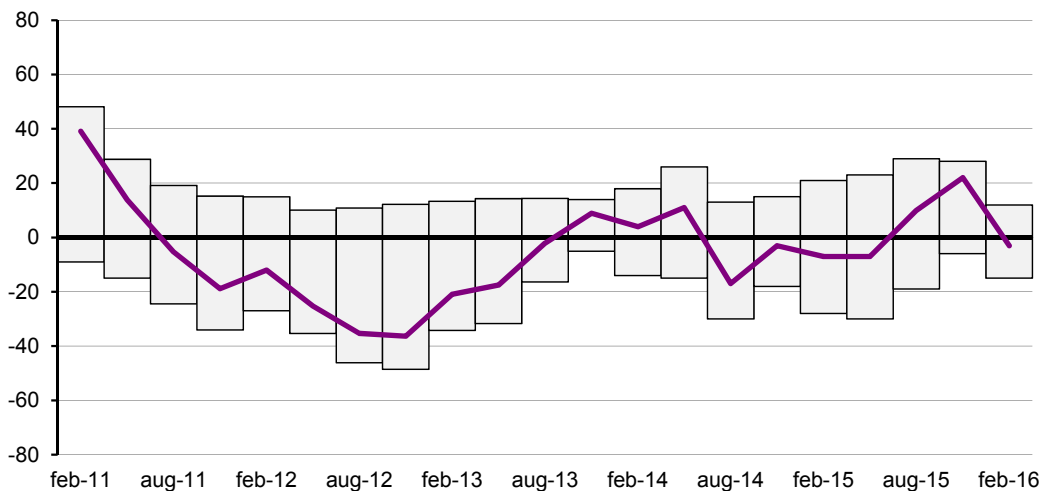
”Minskad
efterfrågan

Exportorder fortsätter minska för maskinindustrin...

Andel maskinföretag som anger att ordergången från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...och hemmaefterfrågan försämras

Andel maskinföretag som anger att ordergången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

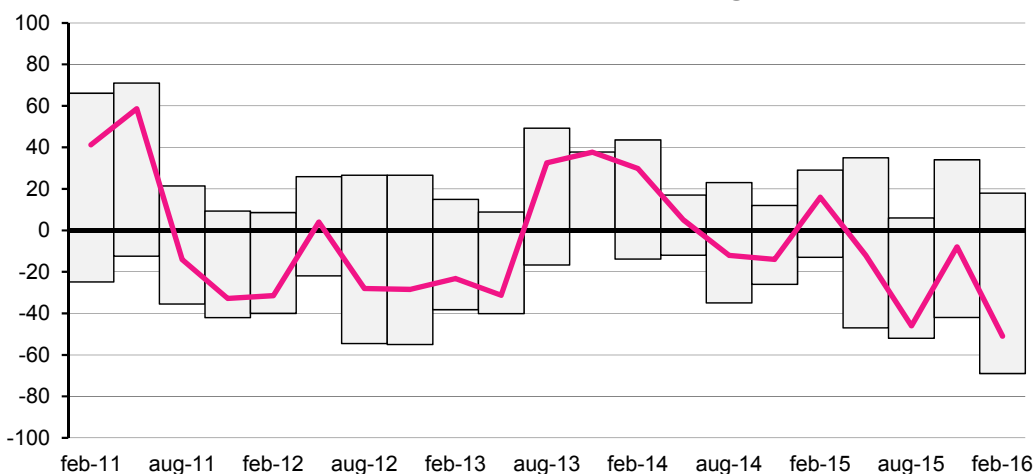
► LEVERANTÖRER TILL MASKININDUSTRIN

Den internationella efterfrågan har visat en avtagande trend sedan ett år tillbaka för leverantörer till maskinindustrin. Läget har försämrats och utfallet i exportorder är nu det sämsta sedan lågkonjunkturen 2009. Hemmamarknaden rapporteras som starkare än export, men hemmaorder ökar endast i fortsatt ringa omfattning.

Självfallet är missnöjet med orderstocken utbredd. Nära hälften av företagen anser den som mindre än normalt.

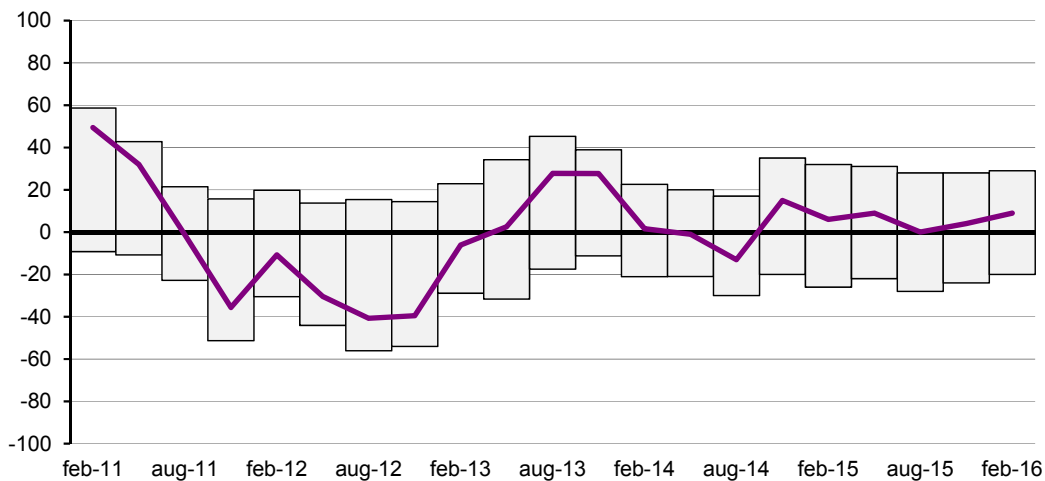
”Omfattande nedgång i exportorder

Exportorder för leverantörer till maskinindustrin minskar kraftigt...

Andel leverantörer till maskinindustrin som anger att orderingen från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12

...men marginellt bättre på hemmamarknaden

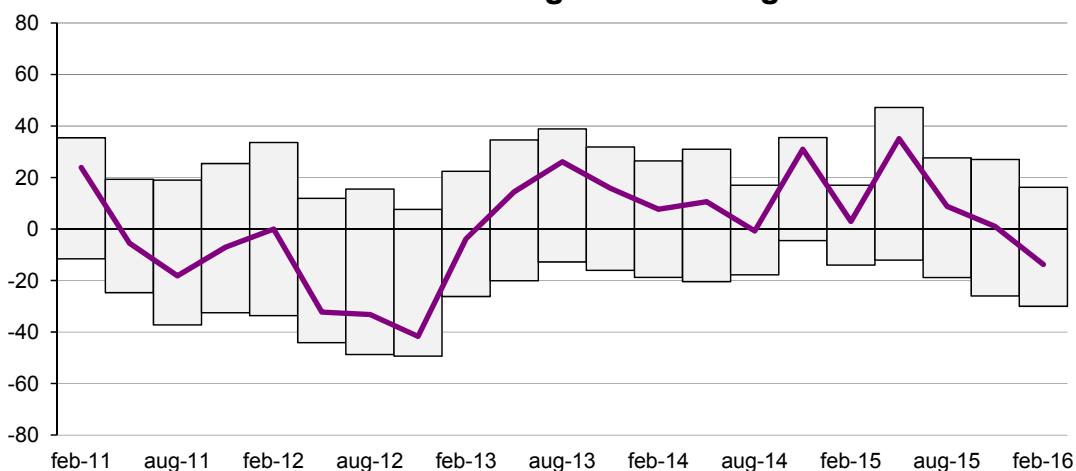
Andel leverantörer till maskinindustrin som anger att orderingen från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12.

► ELEKTROINDUSTRIN SAMT LEVERANTÖRER

Efter en marginell ökning i ordergång sista kvartalet i fjol minskar den nu något för tillverkare av elmaskiner. Oroväckande är att ordergången för leverantörer till elektronindustrin minskar i högre omfattning än föregående kvartal, särskilt från exportmarknaden. Instrumentindustrin möter en bättre efterfrågan än elektroindustrin även om ökningen i ordergången dämpas jämfört med föregående kvartal.

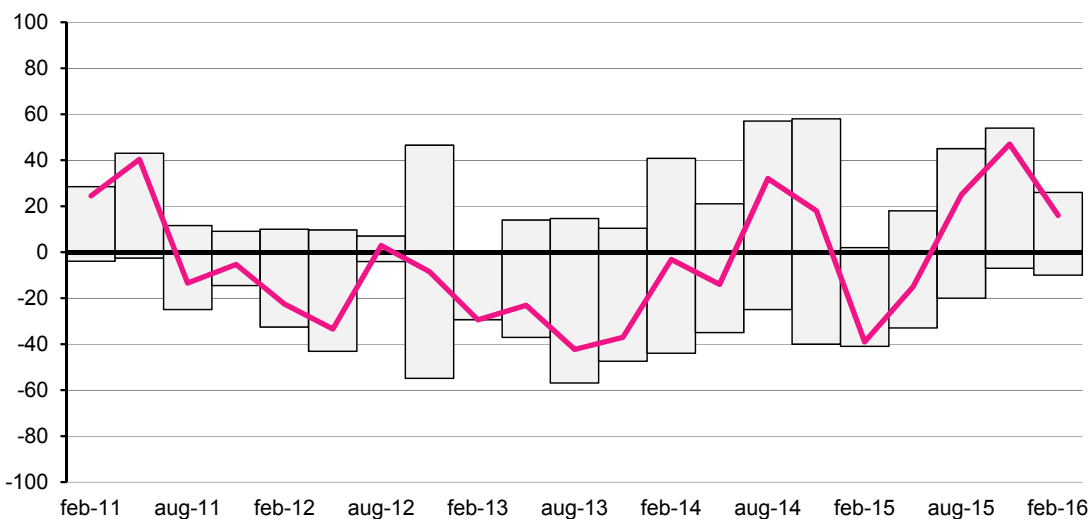
“Fortsatt
sämre för
leverantörer

Total ordergång för leverantörer till elektroindustri minskar i högre omfattning

Andel leverantörer till tele- och elektroindustrin som anger att total ordergång det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

Exportorder till instrumentindustrin ökar i lägre takt

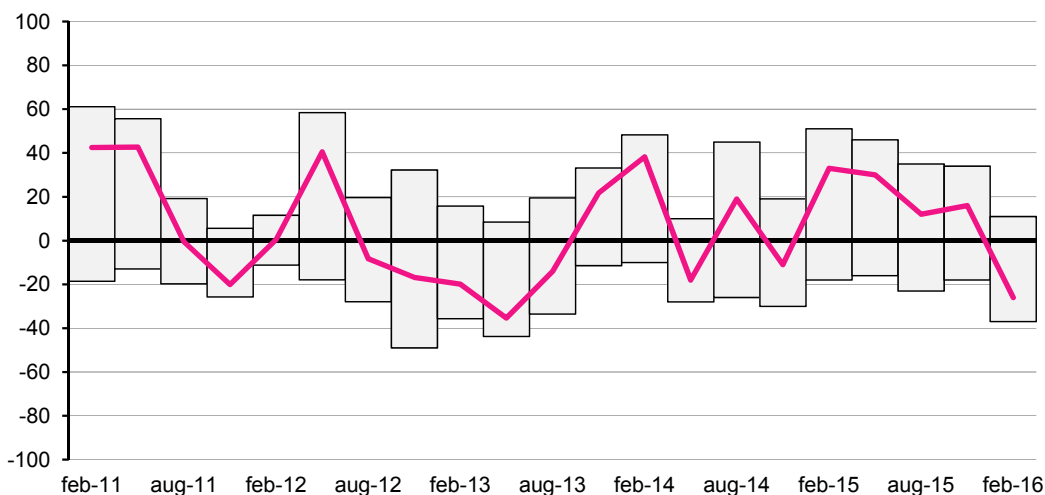
Andel instrumentföretag som anger att ordergången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

► METALLVARU-OCH METALLBEARBETANDE INDUSTRI

Exportorder minskar i relativt hög omfattning för metallvaruindustrin efter en ökning under de närmast fyra föregående kvartalen. Hemmaefterfrågan är bättre, men här rapporterar företagen en dämpad ökningstakt jämfört med föregående kvartal. Positivt är att specialiserade metallbearbetande (omformning, ytbehandling m.m.) företag rapporterar en något starkare efterfrågan från låg nivå jämfört med sista kvartalet i fjol.

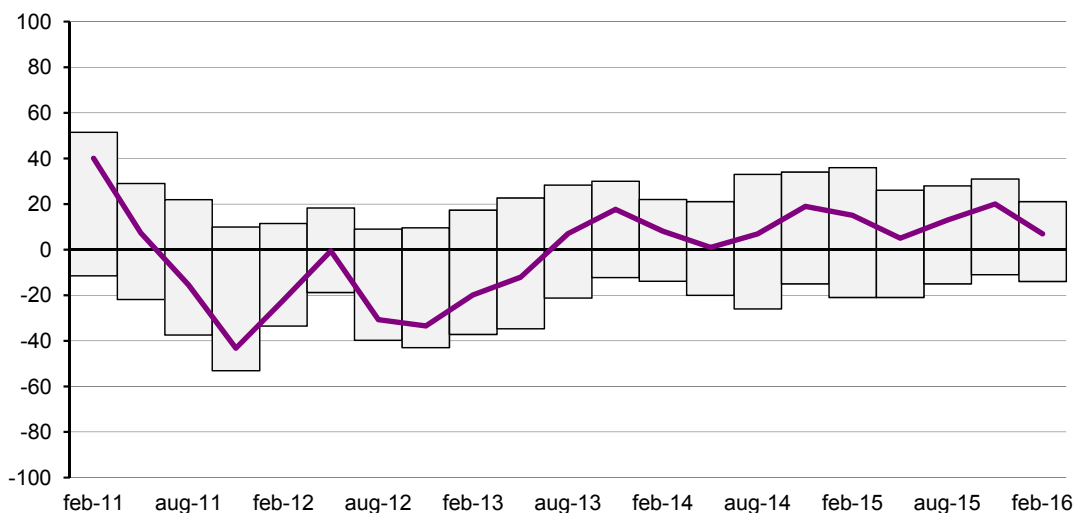
”Minskad
efterfrågan

Minskning i exportorder för metallvaruföretag...

Andel metallvaruföretag som anger att ordergången från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...och dämpning på hemmamarknaden

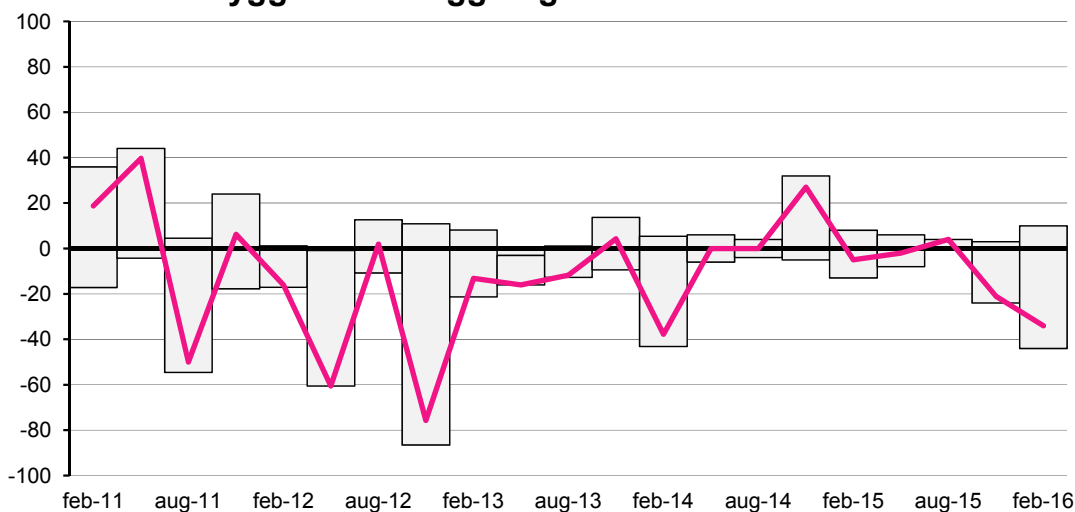
Andel metallvaruföretag som anger att ordergången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► LEVERANTÖRER TILL BYGG- OCH ANLÄGGNINGSINDUSTRI

Orderingången minskar för leverantörer till bygg- och anläggningsindustrin. Även här är det den internationella efterfrågan som försämrats. Exportorder minskar för andra kvartalet i rad och nu i högre omfattning. Hemmaefterfrågan är starkare än på export mot bakgrund av hög aktivitet i Sveriges byggsektor. Dessvärre ökar dock inte hemmaorder i samma omfattning som föregående kvartal utan dämpas något.

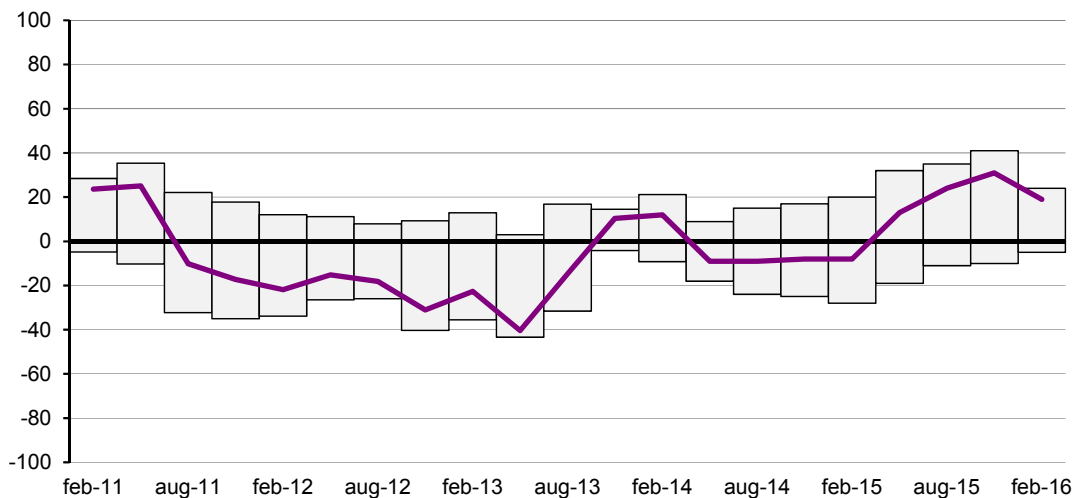
”Minskad export, svagare hemma

Exportorder för leverantörer till bygg- och anläggningsindustri minskar...

Andel leverantörer till bygg- och anläggningsindustrin som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

... och hemmaorder ökar i lägre takt

Andel leverantörer till bygg- och anläggningsindustri som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► **MINSKAT BEHOV AV INGENJÖRER - ÖKNING FÖR YRKESARBETARE**

Behovet av yrkesarbetare ökar från låga nivåer under första kvartalet. Totalt rapporterar 19 procent av företagen brist på yrkesarbetare jämfört med 15 procent under sista kvartalet i fjol. Ökat behov är särskilt uttalat för leverantörer och då särskilt för leverantörer till maskin- och bilindustrin. Instrumentindustrin är den enda delbransch som redovisar ett minskat behov av yrkesarbetare.

Bristen på ingenjörer minskar från vart fjärde till vart femte företag. Behovet minskar mest i instrumentindustrin och för tillverkare av maskiner och elmaskiner. Bristen ökar dock i metallvaruindustrin samt för leverantörer till maskinindustrin.

Behovet av andra tjänstemän och arbetare minskar något. Sammantaget är arbetskraftsbehovet därmed i det närmaste oförändrat jämfört med föregående kvartal.

”Behovet av ingenjörer avtar

Andelen företag med brist på yrkesarbetare och tekniker/ingenjörer

Procentenheter

	Metall- varu- industri	Maskin- industri.	Lev. till maskin- industri.	El- maskiner	Lev. till tele- och elektroind.	Instru- mentind.	Bil- och transport medel	Lev. till bilindustri	Lev totalt	Teknik- industri totalt
Yrkesarbetare										
Aug-15	22	12	21	10	20	13	11	16	17	16
Nov-15	20	14	19	9	16	17	14	13	15	15
Feb-16	27	15	28	12	27	12	20	22	23	19
Tekniker/Ingenjörer										
Aug-15	20	27	20	30	23	24	12	13	18	22
Nov-15	20	30	21	29	27	29	16	22	21	24
Feb-16	25	23	25	25	28	16	13	21	19	21

Säsongrensad X12

► MARGINELL ÖKNING

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande ökar marginellt jämfört med föregående kvartal eller från 30 procent till 31 procent. Fortfarande ligger utfallet under det långsiktiga genomsnittet på 40 procent. Trots den marginella ökningen har andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande minskat trendmässigt sedan hösten 2014 och är med få undantag lägre än för ett halvår sedan.

Föga förvånade ökar utnyttjandet i hög grad för transportmedelsindustrin. Även för leverantörer sammantaget ökar utnyttjandet, mest för leverantörer till bilindustri och till maskinindustri. En omfattande minskning noteras för elmaskiner och för instrumentindustrin. Därutöver redovisar metallvaruindustrin ett lägre utnyttjande.

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande

Procentenheter	feb	nov	aug
	-16	-15	-15
Metallvaruindustri	21	24	31
Leverantörer till bygg- och anläggningsindustri	23	24	28
Maskinindustri	35	32	36
Leverantörer till maskinindustri	29	21	25
Elmaskiner	24	34	32
Leverantörer till tele- och elektro	28	37	33
Instrumentindustri	38	52	50
Bil- och transportmedelsindustri	38	30	42
Leverantörer till bilindustri	29	20	29
Leverantörer sammantaget	28	24	31
Totalt teknikindustri	31	30	35

Säsongrensad X12

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, Utges i mars, juni, september och december

Anders Rune, 08-782 08 36, anders.rune@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

**I EN GLOBALISERAD VÄRLD ÄR KREATIVITETEN SVERIGES STYRKA
- TEKNIKFÖRETAGEN GER KREATIVITETEN UTRYMME**